

DECIZIE

11 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând recursul depus de Alina Palii, reprezentant cu drept de vot consultativ al Partidului Politic „Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic”,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic” împotriva Comisiei Electorale Centrale, persoană terță Partidul Politic „Alianța pentru Unirea Românilor” privind anularea Hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 4957 din 04 iunie 2021,

împotriva încheierii din 08 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a declarat inadmisibilă acțiunea depusă de către Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic”, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ,

c o n s t a t ă :

La 07 iunie 2021, ora 13:36, Alina Palii, reprezentant cu drept de vot consultativ al Partidului Politic „Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic”, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Comisiei Electorale Centrale, persoană terță Partidul Politic „Alianța pentru Unirea Românilor” privind anularea Hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 4957 din 04 iunie 2021 privind înregistrarea Partidului Politic „Alianța pentru Unirea Românilor” în campania electorală pentru alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021.

În motivarea acțiunii Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic” a indicat că, Comisia Electorală Centrală prin Hotărârea nr. 4957 din 04 iunie 2021, privind demersul de înregistrare a candidaților la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova din partea Partidului Politic „Alianța pentru Unirea Românilor”, a simbolului electoral și confirmarea reprezentantului cu drept de vot consultativ în Comisia Electorală Centrală și a persoanei responsabile de finanțe (trezorierul), a înregistrat în calitate de concurent electoral Partidul Politic „Alianța pentru Unirea Românilor” pentru alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021.

Prin hotărârea menționată au fost înregistrați 103 candidați la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova pe lista Partidului Politic „Alianța pentru Unirea Românilor”, printre care se regăsesc sub nr. 3 - cet. Valeriu Munteanu și sub nr. 4 - cet. Chirtoacă Dorin.

La fel, în hotărâre a fost stipulat că la 24 mai 2021, domnul Valeriu Munteanu a depus o cerere prin care solicită Comisiei de a lua act de demisia sa din funcția de președinte al Partidului Politic „Uniunea Salvați Basarabia” și că în acest sens a fost informată și Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”. Iar la 28 mai 2021, domnul Dorin Chirtoacă a depus la Comisie o declarație prin care declară pe propria răspundere că și-a suspendat calitatea de membru al Partidului Liberal și cea de președinte al acestuia.

Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic” consideră că actul administrativ, și anume, Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 4957 din 04 iunie 2021, cade sub incidența art. 141 alin. (2) din Codul administrativ, și urmează a fi anulată, deoarece este evident faptul că prin înaintarea cererilor și demersurilor adăugătoare din partea reprezentanților Partidului Politic „Alianța pentru Unirea Românilor” și admiterea acestora din partea Comisiei Electorale Centrale există camuflarea blocului electoral într-un singur partid politic.

A mai menționat că, la 13 mai 2021, în cadrul conferinței de presă cu genericul: „Uniunea Salvați Basarabia anunță decizia privind forma de participare la parlamentate” la care a participat și președintele Partidului Politic „Alianța pentru Unirea Românilor”, Vlad Bilețchi împreună cu Ciprian Ciubuc și Daniel Gheorghe Rusu, deputați din legislativul din București (România).

Valerii Munteanu, președintele Uniunii Salvați Basarabia a declarat următoarele: „Soluția corectă și cea mai simplă pentru unioniști ... trebuie să oferim o forță puternică, o forță care va ajunge în parlament cu o fracțiune parlamentară, cu un grup parlamentar. Având în vedere invitația de la AUR, noi am dat curs acestei invitații și am considerat că trebuie să participăm împreună. În aceste alegeri trebuie să conjugăm eforturile și trebuie să ne integrăm în această mișcare „Alianța pentru Unirea Românilor”, și a făcut apel public către alte forțe unioniste să vină alături de AUR.

Vlad Bilețchi, la rândul său, a declarat că: „astăzi a fost făcut un anunț curajos și important că un partid politic, care are membri, simpatizanți, ștampilă și statut propriu refuză să mai reziste în separare și vine să existe și să se acționeze în comun”(sursa https://www.facebook.com/watch/live/?v=958784721616456&ref_watch_permalink)

Mai mult, la 14 mai 2021, Valeriu Munteanu într-o postare publică a anunțat următoarele: „USB este AUR ca urmare a informațiilor apărute în spațiul public cu privire la viitorul partidului Uniunea Salvați Basarabia (USB), am dori să facem următoarele precizări: USB nu doar participă pe listele AUR la aceste alegeri parlamentare, ci USB intră în AUR. Din punct de vedere statutar și juridic procedurile vor fi cele de fuziune, prin absorbție, însă acum nu există timpul necesar unui congres în acest scop, astfel, etapele inerente procesului vor fi parcurse ulterior alegerilor parlamentare din acest an” (<https://www.facebook.com/ValeriuMunteanuPage/posts/3944734462246706>).

Totodată, la 16 mai 2021, Partidul Liberal în frunte cu Dorin Chirtoacă, prin „Declarația PL privind participarea în alegerile parlamentare din 11 iulie 2021” a

declarat următoarele: „Păstrându-ne identitatea liberală, ca parte a familiei politice liberale europene - ALDE, dar mai ales, rămânând pe direcția pro-românească, noi, membrii Partidului Liberal am decis să participăm la alegerile din 11 iulie, pe lista partidului AUR, pentru că împreună să spargem gheața dezbinării și să clădim Unirea. PL va prezenta candidații săi pentru listă, vom pune la dispoziția staff-ului comun sediile, unitățile de transport, logistica și resursele umane, pentru campania electorală”. (<https://www.facebook.com/permalink.php?storyfbid=4320900647943711&id=106244906075994>).

În opinia reclamantului, acest fapt contravine art. 41 alin. (4) și (5) din Constituția Republicii Moldova, care prevede că Partidele și alte organizații social-politice care, prin scopurile ori prin activitatea lor, militează împotriva pluralismului politic, a principiilor statului de drept, a suveranității și independenței, a integrității teritoriale a Republicii Moldova sunt neconstituționale. Asociațiile secrete sânt interzise.

Totodată, prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 29 din 09 decembrie 2014, Curtea a reținut că includerea pe o singură listă a reprezentanților a două partide diferite semnifică, în fapt, „participarea în comun” a acestora la alegeri, ceea ce, în condițiile prevederilor articolului 1 din Codul electoral, este definit ca „bloc electoral”. Codul electoral nu prevede o altă formulă de participare la alegeri pe „liste electorale comune”. Mai mult, uniunea celor 2 partide în vederea „participării în comun” la alegeri pe listele electorale comune rezultă și din mențiunea expresă a calității candidatului înscris în lista comună - cea de președinte al celui de-al doilea partid.

Curtea a constatat că participarea la alegeri pe o listă comună a Partidului Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” și a Partidului Politic „Moldova Unită” reprezintă în fapt un bloc electoral camuflat, prin care s-a încercat eludarea pragului minim de reprezentare de 9 %, stabilit de art. 86 alin. (2) lit. b) din Codul electoral, și obținerea aplicării pragului de 6 %, valabil în cazul partidelor politice. Totuși, având în vedere faptul că Partidul Socialiștilor din Republica Moldova a acumulat 20,51%, depășind astfel pragul de 9 la sută din voturile valabil exprimate, necesar a fi atins de blocurile electorale constituite din două partide, această situație nu are ca efect denaturarea rezultatului final al alegerilor.

Curtea a reținut că, în vederea asigurării condițiilor echitabile tuturor concurenților electorali în următoarele scrutine, este necesar ca autoritățile competente în materie electorală să excludă din start situațiile de camuflare a blocurilor electorale într-un singur partid politic.

În această ordine de idei, Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic” susține că înregistrarea de către Comisia Electorală Centrală a Partidului Politic „Alianța pentru Unirea Românilor” în calitate de concurent electoral la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021 pune la îndoială recunoașterea rezultatelor alegerilor, iar ignorarea de către Comisia Electorală Centrală a unor astfel de momente la emiterea Hotărârii nr. 4957 din 04 iunie 2021, contravine bunelor moravuri din partea membrilor Comisei Electorale Centrale.

A solicitat anularea Hotărârii Comisei Electorale Centrale nr. 4957 din 04 iunie 2021 privind demersul de înregistrare a candidaților la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova din partea Partidului Politic „Alianța pentru Unirea Românilor”, a simbolului electoral și confirmarea reprezentantului cu drept de vot

consultativ în Comisia Electorală Centrală și a persoanei responsabile de finanțe (trezorierul).

Prin încheierea din 08 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarată inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ înaintată de Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic”, prin intermediul reprezentantului cu drept de vot consultativ, Palii Alina împotriva Comisiei Electorale Centrale, persoană terță Partidul Politic „Alianța pentru Unirea Românilor” privind anularea Hotărârii CEC nr. 4957 din 04 iunie 2021 (f.d.21-28).

La 09 iunie 2021, ora 20:33, prin intermediul poștei electronice, Alina Palii, reprezentant cu drept de vot consultativ al Partidului Politic „Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic”, a depus la Curtea de Apel Chișinău recurs motivat împotriva încheierii din 08 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii, cu emiterea a unei decizii noi de admitere a acțiunii (f.d.33, 34-38).

În motivarea cererii de recurs, suplimentar celor invocate în cererea de chemare în judecată, recurentul a indicat că instanța de fond a interpretat eronat prevederile Codului administrativ, deoarece Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic” a indicat direct că înregistrând în acest mod în calitate de concurent electoral Partidul Politic „Alianța pentru Unirea Românilor”, Comisia Electorală Centrală a acordat condiții mai favorabile acestui concurent electoral decât cele prevăzute de lege, adică a fost acordat un regim mai simplu pentru trecerea pragului electoral în rezultatul alegerilor parlamentare anticipate deoarece pentru partidul politic este prevăzut un procent mult mai mic decât pentru un bloc electoral. Adică, conform art. 94 alin. (2) din Codul electoral, pragul minim de reprezentare pentru un partid este de 5 % iar pentru un bloc electoral este de 7 %.

Astfel, Partidul Politic „Alianța pentru Unirea Românilor” absorbind în sine două partide politice, „Partidul Liberal” și Partidul „Uniunea Salvați Basarabia”, prin crearea condițiilor favorabile și facilitarea din partea CEC-ului se formează toate premisele necesare pentru recunoașterea în viitor, în caz de necesitate, rezultatele alegerilor Parlamentare anticipate din 11 iulie 2021, ca ilegale.

La 10 iunie 2021, Curtea Supremă de Justiție a notificat intimatului Comisia Electorală Centrală și persoanei terțe Partidul Politic „Alianța pentru Unirea Românilor”, prin intermediul poștei electronice, copia recursului motivat depus de către Alina Palii, reprezentant cu drept de vot consultativ al Partidului Politic „Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic”, explicându-le dreptul de a depune referințe asupra motivelor recursului (f.d.49, 50).

La 11 iunie 2021, prin intermediul poștei electronice, Comisia electorală Centrală a depus referință solicitând în conformitate cu art. 246 alin. (2) din Codul administrativ, declararea inadmisibilă a recursului declarat de Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic” (f.d.53, 55-56).

Până la data și ora stabilită pentru examinarea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție alte referințe nu au parvenit.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, la caz, se contestă acțiunile Comisiei Electorale Centrale în perioada electorală, iar în conformitate cu art. 74 alin. (6) din Codul electoral, împotriva hotărârii instanței de judecată poate fi depus un apel în termen de o zi de la pronunțare, iar

împotriva deciziei instanței de apel – un recurs în termen de o zi de la pronunțare.

Încheierea Curții de Apel Chișinău a fost adoptată la 08 iunie 2021 (f.d.21-28).

Conform extrasului din poșta electronică cu adresa olesea.croitor@justice.md încheierea din 08 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată Alinei Palii, reprezentant cu drept de vot consultativ al recurentului Partidului Politic „Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic”, la adresa de e-mail alina_lex@mail.ru, la 09 iunie 2021, ora 11:55 (f.d.29).

Recursul motivat a fost depus la Curtea de Apel Chișinău la 09 iunie 2021, ora 20:33, prin intermediul poștei electronice (f.d.33).

Instanța de recurs atestă că Alina Palii, reprezentant cu drept de vot consultativ al Partidului Politic „Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic” s-a conformat prevederilor legale și în termenul prevăzut la art. art. 74 alin. (6) din Codul electoral, a declarat recurs împotriva încheierii din 08 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Prin prisma articolului 191 alin. (5) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curții de apel.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ a decis examinarea cererii de recurs fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, fiind inoportună invitarea părților, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței examinarea acesteia.

Examinând recursul, prin prisma argumentelor invocate de recurent și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept pertinente cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de admite recursul depus de Alina Palii, reprezentant cu drept de vot consultativ al Partidului Politic „Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic”, cu anularea încheierii din 08 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău și de a adopta o încheiere nouă de remitere a cauzei la rejudecare, în instanța de fond, din următoarele considerente.

În conformitate cu articolul 243 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie prin care anulează încheierea și adoptă o nouă încheiere.

În corespundere cu art. 194 alin. (1) din Codul administrativ, în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că obiectul recursului vizează legalitatea încheierii din 08 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care cererea de chemare în judecată depusă de către Alina Palii, reprezentant cu drept de vot consultativ al Partidului Politic „Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic”, a fost declarată inadmisibilă, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, și anume că reclamantul nu poate revendica încălcarea,

prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17.

Instanța de fond a reținut că din cuprinsul cererii de chemare în judecată, rezultă că reclamantul își întemeiază poziția pe faptul că „înregistrarea de către Comisia Electorală Centrală a Partidului Politic „Alianța pentru Unirea Românilor” în calitate de concurent electoral la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021 pune la îndoială recunoașterea rezultatelor alegerilor, [...], ignorarea Comisiei Electorale Centrale la astfel de momente la emiterea Hotărârii nr. 4957 din 4 iunie 2021 contravine bunurilor moravuri din partea membrilor CEC”, nu se deduce vătămarea unui drept personal al Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune-Congresul Civic”, ci se invocă exclusiv o situație ipotetică, prin aceasta fiind întrunită condiția de „drept iluzoriu”.

Prin urmare, instanța de fond a remarcat că acțiunea în contencios are menirea de oferi protecție juridică persoanei împotriva activității administrative ilegale a autorităților publice, dar nu este un mijloc legal prin care să se urmărească blocajul activității autorităților publice sau antrenarea fără motiv a terților în acțiune judiciară pentru motive de insatisfacție general.

Efectuând controlul judiciar al încheierii din 08 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, instanța de recurs constată că prima instanță a interpretat în mod greșit normele de drept procedural care reglementează acțiunile instanței de fond la acea fază a procesului, iar drept consecință prematur a declarat acțiunea ca inadmisibilă, pornind de la următoarele.

Colegiul reține că, potrivit art. 20 din Codul administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

La rândul său, art. 189 alin. (1) din același cod, statuează expres că orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

La caz, reclamantul a înaintat o acțiune în contestare în conformitate cu art. 206 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ.

Totodată, conform art. 5 din Codul administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

Conform art. 10 alin. (1) din Codul enunțat, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Conform art. 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17.

Dispozițiile legale enunțate *inter alia* reglementează condițiile testului de admisibilitate pe care trebuie să le parcurgă acțiunea în contencios administrativ,

inclusiv pentru acțiunea în anulare.

În acest context, Colegiul reține că unul dintre elementele definatorii ale acțiunii în anulare, este revendicarea unui drept propriu, vătămat prin una din formele activității administrative. Or, reclamantul care înaintează acțiune în contencios administrativ trebuie să urmărească și să justifice procesual pentru testul de admisibilitate revendicarea unui drept subiectiv propriu căruia îi se aduce atingere prin activitatea administrativă contestată.

Din materialele cauzei rezultă că reclamantul Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic”, prin intermediul reprezentantului cu drept de vot consultativ Alina Palii a solicitat anularea actului administrativ, Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 4957 din 04 iunie 2021 privind demersul de înregistrare a candidaților la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova din partea Partidului Politic „Alianța pentru Unirea Românilor”, a simbolului electoral și confirmarea reprezentantului cu drept de vot consultativ în Comisia Electorală Centrală și a persoanei responsabile de finanțe (trezorerul).

Prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 4957 din 04 iunie 2021, s-au înregistrat 103 candidați la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova pe lista Partidului Politic „Alianța pentru Unirea Românilor” pentru alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021, conform anexei nr.1.

A fost înregistrat simbolul electoral pentru imprimare în buletinul de vot la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021, conform anexei nr. 2.

A fost confirmată în calitate de reprezentant cu drept de vot consultativ în Comisia Electorală Centrală, pe durata campaniei electorale, domnul Cernolev Alexandru.

A fost confirmată în calitate de persoană responsabilă de finanțe (trezorer) doamna Plămădeală Maria.

Candidații înregistrați la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova, care cad sub incidența prevederilor art. 13 alin. (3) din Codul electoral, își vor suspenda activitatea din funcția pe care o dețin pe durata campaniei electorale. Nesuspendarea din funcție va duce la anularea înregistrării și excluderea candidatului respectiv din lista concurentului electoral.

Potrivit anexei la Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. nr. 4957 din 04 iunie 2021, în lista candidaților la funcția de deputat în Parlament pentru alegerile parlamentare din 11 iulie 2021 din partea Partidului Politic „Alianța pentru Unirea Românilor”, cu locul 3, figurează Munteanu Valerii, iar cu locul 4, figurează Chirtoacă Dorin.

La fel, potrivit hotărârii nominalizate, se constată că, la data de 24 mai 2021, domnul Valeriu Munteanu a depus cerere prin care solicită Comisiei de a lua act de demisia sa din funcția de președinte al Partidului Politic „Uniunea Salvați Basarabia”. Totodată, a fost informată în acest sens și Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”.

Pe 29 mai 2021, domnul Vlad Bilețchi, a confirmat faptul că din data de 22 mai 2021 domnul Valeriu Munteanu este membru al Partidului Politic „Alianța pentru Unirea Românilor”.

La data de 28 mai 2021, domnul Dorin Chirtoacă a depus la Comisie o declarație prin care declară pe propria răspundere că și-a suspendat calitatea de membru al Partidului Liberal și cea de președinte al acestuia.

În corespundere cu art. 3 din Codul administrativ, legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.

La acest capitol, Colegiul reține la caz și art. 39 din Cod administrativ care garantează controlul judecătoresc al activității administrative este garantat și nu poate fi îngrădit. Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

Cu referire la prevederile normelor sus-menționate, rezultă că revendicarea dreptului propriu este una din condițiile fundamentale pentru ca acțiunea în contencios administrativ să treacă testul admisibilității.

Sub acest aspect, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prima instanță greșit a conchis că Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic”, prin intermediul reprezentantului cu drept de vot consultativ Alina Palii nu revendică încălcarea, prin emiterea de către Comisia Electorală Centrală a hotărârii contestate, a unui drept în sensul art. 17, iar drept consecință neîntemeiat a declarat acțiunea acestuia inadmisibilă în temeiul art. 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

Aceasta deoarece ajungând la o astfel de concluzie, prima instanță a reținut în linii generale ca temei de inadmisibilitate a acțiunii faptul că Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic”, prin intermediul reprezentantului cu drept de vot consultativ Alina Palii, nu a invocat și nu a motivat care drept al său recunoscut de lege i-a fost încălcat prin emiterea Hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 4957 din 04 iunie 2021, care se solicită a fi anulată în prezentul caz și nu a dat o apreciere clară a argumentelor lui Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic” din acțiune, precum că dreptul vătămat revendicat al său în sensul art. 17 din Codul administrativ constă în faptul ocrotirii drepturilor electorale pretins încălcate de către Partidul Politic „Alianța pentru Unirea Românilor”, prin înaintarea cererilor și demersurilor adăugătoare din partea reprezentanților partidului menționat și admiterea acestora din partea Comisiei Electorale Centrale, există camuflarea blocului electoral într-un singur partid politic.

Aici, Colegiul reține că Codul electoral oferă posibilitatea concurentului electoral de a contesta atât acțiunile/inacțiunile și hotărârile consiliilor și birourilor electorale, precum și acțiunile/inacțiunile concurenților electorali.

Iar, eventuala hotărâre emisă de Comisia Electorală Centrală în conformitate cu prevederile Regulamentului privind procedura de examinare și soluționare a contestațiilor de către organele electorale în perioada electorală, aprobat prin hotărârea CEC nr. 3353 din 20 iulie 2010 și a Regulamentului cu privire la activitatea Comisiei Electorale Centrale, aprobat prin hotărârea CEC nr. 137 din 14 februarie 2006 - reprezintă în sine un interes în ceea ce privește asigurarea unor reguli de joc clare și previzibile și a unui exercițiu electoral corect.

Respectiv, prin examinarea acțiunii, reclamantul a urmărit un drept subiectiv care

urma să fie asigurat prin procedura administrativă în corespundere cu prevederile legale, fapt care nu s-a realizat.

Totodată, argumentele primei instanțe precum că Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 4957 din 04 iunie 2021, nu poate constitui obiect al controlului judecătoresc și respectiv nu aduce atingere drepturilor reclamantului prin activitatea administrativă efectuată, instanța de recurs le consideră neîntemeiate, deoarece se atestă că prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 4856 din 21 mai 2021, a fost înregistrat 101 candidați la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova pe lista Partidului Politic „Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic” pentru alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021, conform anexei nr.1, a simbolului electoral și confirmarea reprezentantului cu drept de vot consultativ în Comisia Electorală Centrală și a persoanei responsabile de finanțe (trezorierul).

Prin urmare, declararea acțiunii ca inadmisibilă pentru motivele sus-evidențiate, ar putea aduce atingere nejustificată dreptului reclamantului de acces la instanța de judecată, protejat de art. 20 din Constituție, ceea ce este inadmisibil.

Un aspect important prezintă și faptul că instanța care examinează admisibilitatea acțiunii creează condiții pentru exercitarea drepturilor participanților la proces și pentru cercetarea obiectivă a circumstanțelor reale ale cauzei.

La caz, aceste circumstanțe lipsesc, or, analizând conținutul încheierii contestate în raport cu cele menționate, Colegiul conchide că prima instanță a trecut în mod superficial asupra circumstanțelor cauzei fără a se expune asupra argumentelor invocate de Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic”, prin intermediul reprezentantului cu drept de vot consultativ Alina Palii în acțiune, or, ultimul a indicat direct că, înregistrând în acest mod în calitate de concurent electoral Partidul Politic „Alianța pentru Unirea Românilor”, Comisia Electorală Centrală a acordat condiții mai favorabile acestui concurent electoral decât cele prevăzute de lege, adică a fost acordat un regim mai simplu pentru trecerea pragului electoral în rezultatul alegerilor parlamentare anticipate deoarece pentru partidul politic este prevăzut un procent mult mai mic decât pentru un bloc electoral. Însă instanța de fond nu s-a expus asupra acestor argumente într-un nici un mod, fapte care indică la examinarea superficială a admisibilității acțiunii.

Mai mult, relevante cauzei sunt prevederile art. 94 alin. (2) lit. a), b) din Codul electoral, care stipulează că, pragul minim de reprezentare constituie următoarele procente din voturile valabil exprimate în ansamblu pe țară pentru un partid sau o altă organizație social-politică – 5 la sută, iar pentru un bloc electoral – 7 la sută, precum și constatările Curții Constituționale inserate în pct. 96, 97, 98, 99 din hotărârea nr. 29 din 09 decembrie 2014 privind confirmarea rezultatelor alegerilor pentru Parlamentul Republicii Moldova din 30 noiembrie 2014 și validarea mandatelor deputaților aleși.

În această ordine de idei, instanța de recurs menționează că deși instanței de judecată ierarhic inferioare îi revine, în primul rând, sarcina de a interpreta și de a aplica normele de drept procedural, un formalism excesiv în aplicarea acestora se poate dovedi contrar art. 6 § 1 din Convenție atunci când acesta se face în detrimentul unuia dintre participanții la proces (a se vedea, mutatis mutandis, Sovtransavto Holding împotriva Ucrainei, nr. 48.553/99, pct. 81, CEDO 2002- VII).

Având în vedere cele expuse, completul specializat pentru examinarea acțiunilor

în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul depus de Alina Palii, reprezentant cu drept de vot consultativ al Partidului Politic „Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic” și de a anula încheierea din 08 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată.

În conformitate cu art. 230, 243 alin. (1) lit. c), alin. (2) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul depus de Alina Palii, reprezentant cu drept de vot consultativ al Partidului Politic „Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic”.

Se anulează încheierea din 08 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic” împotriva Comisiei Electorale Centrale, persoană terță Partidul Politic „Alianța pentru Unirea Românilor” privind anularea Hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 4957 din 04 iunie 2021 și se restituie cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecători

Nina Vascan

Victor Burduh